

Brüsszel, 2024.6.19.
COM(2024) 616 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Luxemburg gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 616 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Luxemburg gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás helyzetének megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához.
- (2) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet³ célja, hogy fokozatosan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez

¹ HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az

hozzájárul az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását.

- (3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretétekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményét⁴, amely a szakpolitikai döntések megalapozására és a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételek megteremtésére irányult. A közlemény kilenc egymást erősítő tényező mentén határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az aktuális termelékenységi kihívások kezelését, valamint az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozását szolgáló tényezőként a közlemény a magántőkéhez való hozzáférést, a kutatást és innovációt, az oktatást és a készségeket, valamint az egységes piacot emeli ki a reformok és a beruházások alapvető célterületeként. A közleményt követően, 2024. február 14-én a Bizottság bemutatta az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2024. évi éves jelentését⁵. Az európai egységes piac versenyképességének erősségeit és kihívásait részletesen ismertető jelentés a kilenc versenyképességi tényező alapján követi az éves előrehaladást.
- (4) A Bizottság 2023. november 21-én elfogadta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentést⁶, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2024. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2024. március 22-én jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2023. november 21-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Luxemburgot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2024. április 12-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2024. március 11-én elfogadott. 2024. április 18-án a Bizottság elfogadta a Luxemburg 2024. évi költségvetés-tervezési javaslatára vonatkozó véleményét.
- (5) 2024. április 30-án hatályba lépett az EU új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja egyrészt a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, másrészt a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló módosított 1467/97/EK rendeletet és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló módosított 2011/85/EU irányelvet⁷. Az új keret célja, hogy fokozatos államháztartási konszolidációval, továbbá reformok és beruházások végrehajtásával

(EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>.

⁴ COM(2023) 168 final.

⁵ COM(2024) 77 final.

⁶ COM(2023) 901 final.

⁷ A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>) és a Tanács (EU) 2024/1265 irányelvével (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

fenntarthatóvá tegye az államadósságot és előmozdítsa a fenntartható és inkluzív növekedést. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabbá és következetesebbé teszi a végrehajtást. Minden tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazzák, amelyek a nemzeti törvényhozás ciklusának rendes hosszától függően 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkoznak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben foglalt nettó kiadási⁸ pályának meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendeletben előírt követelményeknek, többek között annak, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy biztosítani kell, hogy a nettó kiadási pálya prudens szinten, a GDP 60 %-a alatt maradjon, továbbá a költségvetési hiányt középtávon a GDP 3 %-a alá kell csökkenteni, és/vagy e referenciaérték alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. [június 21-én] iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak a tervek és az elért eredményekről szóló, későbbiekben benyújtandó éves jelentések tartalmára vonatkozóan, és az (EU) 2024/1263 rendelet 5. cikkének megfelelően (adott esetben referenciapályát és technikai információkat tartalmazó) technikai iránymutatást fog küldeni számukra a költségvetési kiigazításokhoz. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha az adott tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell nemzeti parlamentjük bevonását, valamint adott esetben a független költségvetési intézményekkel, a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel folytatott konzultációt.

- (6) 2024-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek hozzájárulnak az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez. A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.
- (7) Luxemburg 2021. április 30-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal

⁸ A 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 tanácsi rendelet 2. cikkében meghatározott nettó kiadás (HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>). „Nettó kiadások” alatt a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadásokat értjük: i. kamatkifizetések, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta a Luxemburg helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát⁹, amelyet 2023. január 17-én módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulásnak az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti aktualizálása céljából¹⁰. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Luxemburg kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

- (8) Luxemburg 2024. április 26-án benyújtotta 2024. évi nemzeti reformprogramját, 2024. április 25-én pedig 2024. évi stabilitási és növekedési programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Luxemburnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terve megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.
- (9) A Bizottság 2024. június 19-én közzétette a Luxemburgra vonatkozó 2024. évi országjelentést¹¹. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Luxemburg által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Luxemburg általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés rávilágított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokra, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokra hívta fel a figyelmet. A jelentés értékelte továbbá a Luxemburg által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.
- (10) Az Eurostat által hitelesített adatok¹² alapján Luxemburg GDP-arányos költségvetési hiánya a 2022. évi 0,3 %-ról 2023-ban 1,3 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2022. év végi 24,7 %-ról 2023 végére 25,7 %-ra emelkedett.
- (11) A Tanács 2022. július 12-i ajánlása szerint Luxemburnak 2023-ban biztosítania kell, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése megfeleljen egy összességében semleges költségvetési irányvonalnak¹³, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknél nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Luxemburnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Luxemburg részére egyebek mellett azt az

⁹ A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 13.) Luxemburg helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (10155/2021).

¹⁰ A Tanács végrehajtási határozata (2023. január 17.) a Luxemburg helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. július 13-i végrehajtási határozat módosításáról (16022/2022).

¹¹ SWD(2024) 616 final.

¹² Eurostat – Euromutatók, 2024. április 22.

¹³ A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Luxemburg esetében a potenciális kibocsátás középtávú növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal méréséhez használnak, nominális értéken 2023-ban 5,6 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.

ajánlást is megfogalmazták, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós források felhasználásával fokozza a zöld és a digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal¹⁴ 2023-ban expanzív volt, és a GDP 3,2 %-ának felelt meg, magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 2,7 %-ának megfelelő expanzív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások expanzív növekedését a nem célzott energiaügyi intézkedések, a közszférabeli bérek és a szociális juttatások tartós emelése, a kormányzati beruházások növelése és a héamértékek egy százalékpontos 2023. évi csökkentése magyarázzák. Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése nem volt összhangban a tanácsi ajánlással. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 0,1 %-át tették ki. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 4,7 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,5 százalékpontos növekedést jelent. Luxemburg addicionális beruházásokat finanszírozott a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból. Luxemburg a zöld és a digitális átállásra – például a tömegközlekedésre, az energiahatékonyságra és a zöld mobilitásra, valamint a digitális közszolgáltatásokra – irányuló közberuházásokat finanszírozott, amelyeket részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból finanszíroztak.

- (12) A 2024. évi stabilitási program fő előrejelzései a következőképpen foglalhatók össze. A költségvetési előrejelzések alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 2,0 %-os, 2025-ben pedig 3,0 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, a HICP-inflációt pedig 2024-ben 1,9 %-ra, 2025-ben pedig 3,2 %-ra prognosztizálja. A GDP-arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 1,2 %-ra nő, majd 2025-ben a GDP 1,2 %-ának megfelelő szinten marad, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 26,5 %-ra, 2025 végére pedig 26,9 %-ra emelkedik. Az előrejelzések szerint 2025 után az államháztartási hiány 2026-ra fokozatosan a GDP 0,9 %-ára csökken, 2027-ben pedig ezen a szinten marad. Az államháztartási hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontjában a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad. Ezzel szemben az előrejelzések szerint 2025 után a GDP-arányos államadósság 2026-ra fokozatosan a GDP 27,3 %-ára nő, 2027-ben pedig ezen a szinten marad.
- (13) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 1,4 %-kal, 2025-ben pedig 2,3 %-kal nő, és a HICP-infláció 2024-ben 2,3 %, 2025-ben pedig 2,0 % lesz.
- (14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 1,7 %-ának megfelelő költségvetési hiányt vetít előre, és azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 27,1 %-ra növekszik. A hiányráta 2024-es növekedése főként azt tükrözi,

¹⁴ A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma, amely a nemzeti és az uniós finanszírozású költségvetési intézkedések összesített hatásából eredő gazdasági impulzust tükrözi. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedésnek és ii. az elsődleges kiadások változásának a különbsége, ahol az elsődleges kiadások nem tartalmazzák sem a diszkrecionális bevételi intézkedéseket, sem a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket, viszont tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

hogyan az automatikus indexálás miatt továbbra is magasak a közalkalmazottak javadalmazására és a szociális juttatásokra fordított kiadások, és az olyan főként diszkrecionális intézkedések miatt, mint például a személyi jövedelemadó-sávok felfelé történő kiigazítása és a vállalatok számára a 2023. évi harmadik bérindexálás miatt a munkáltatók által fizetendő társadalombiztosítási járulékok 2024. évi csökkentése formájában nyújtott kompenzáció, alacsonyabbak lesznek a bevételek. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal 2024-ben várhatóan expanzív lesz, a GDP 0,4 %-ának megfelelő mértékben.

- (15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben a GDP 0,1 %-a lesz, míg 2023-ban ennek mértéke a GDP kevesebb mint 0,1 %-a volt. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenység-növelő reformokat tesznek majd lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatással lennének Luxemburg államháztartási egyenlegére és államadosságára.
- (16) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta¹⁵, hogy Luxemburg biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások¹⁶ nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 4,8 %-ra korlátozza. A Bizottság a 2023. évi költségvetés végrehajtásával és a 2024. évi költségvetés-tervezési javaslatok elkészítésével összefüggésben felhívta a tagállamok figyelmét arra, hogy a 2023. évi tényadatok függvényében javasolni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását a Tanácsnak. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Luxemburg nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai 2024-ben 6,8 %-kal fognak emelkedni, ami meghaladja a kiadások növekedésének maximális ajánlott mértékét. A nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások ajánlott maximális növekedési rátáját meghaladó többletkiadások 2024-ben a GDP 0,9 %-át teszik ki. Így fennáll annak a kockázata, hogy az ország nem felel meg a tanácsi ajánlásnak.
- (17) A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Luxemburg 2023–2024-ben a lehető leghamarabb vezesse ki a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és az így keletkező megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Emellett a Tanács pontosította, hogy amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése miatt új támogatási intézkedésekre vagy a meglévők folytatására lesz szükség, Luxemburnak biztosítania kell, hogy ezek a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretekbe, és megőrizték az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési terhe¹⁷ 2023-ban a GDP 0,9 %-át, 2024-ben 0,5 %-át, 2025-ben pedig 0,3 %-át teszi ki. Konkrétan a gáz- és villamosenergia-árak emelkedésének

¹⁵ A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Luxemburg 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Luxemburg 2023. évi stabilitási programját (HL C 312., 2023.9.1., 145. o.).

¹⁶ A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. a diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. a kamatkidadások, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

¹⁷ Ez a szám az említett kiadási és bevételi intézkedések éves költségvetési terhet mutatja, adott esetben az energiaszolgáltatók által a rendkívüli nyereségükre kivetett adók levonásával.

korlátozására irányuló intézkedések, valamint a fűtési költségek visszafogását célzó támogatások várhatóan 2024-ben és 2025-ben is hatályban maradnak.¹⁸

- (18) Ha az így keletkező megtakarításokat a tanácsi ajánlásnak megfelelően a költségvetési hiány csökkentésére használják fel, akkor az az előrejelzések szerint 2024-ben a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást eredményezne, miközben ugyanebben az évben a nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások¹⁹ a GDP 0,3 %-ának megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra. Az előrejelzés szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket nem fogják 2023–2024-ben a lehető leghamarabb kivezetni. Így fennáll annak a kockázata, hogy az ország nem felel meg a tanácsi ajánlásnak. Emellett az így keletkező megtakarításokat az előrejelzés szerint nem használják fel teljes mértékben az államháztartási hiány csökkentésére. Emiatt is fennáll annak a kockázata, hogy az ország nem felel meg a tanácsi ajánlásnak. A kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuló szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedések költségvetési terhe a becslések szerint 2024-ben a GDP 0,1 %-át teszi ki (2023-ban 0,4 %-át). Az intézkedéseknek a GDP kevesebb, mint 0,1 %-át kitevő része őrzi meg az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést (2023-ban 0,3 %).
- (19) A Tanács emellett azt is ajánlotta, hogy Luxemburg tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások (a 2023. évi GDP-arányos 4,7 %-hoz képest) 2024-ben a GDP 4,6 %-ára, azaz minimálisan csökkennek. Ezt főként egy katonai műholdas rendszer leszállításának késedelme okozza, amelyre az aktualizált tervek szerint 2025-ben kerül sor. Ezen kiegészítő tényező figyelembevételével és tekintettel arra, hogy a luxemburgi közberuházások GDP-hez viszonyított aránya várhatóan stabil és a Bizottság tavaszi előrejelzésében szereplő előrejelzés távlatában magas szinten marad, a Bizottság értékelése szerint a 2024. évi közberuházások megfelelnek a tanácsi ajánlásnak. Másrészt az uniós forrásokból (többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből) finanszírozott közkiadások mértéke a 2023. évi GDP-arányos 0,1 %-hoz képest 2024-ben a GDP 0,2 %-ára nő.
- (20) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 1,9 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 28,5 %-ra nő. A hiányráta 2025-ben várható növekedését főként a közalkalmazottak javadalmazására, a szociális juttatásokra és az állami beruházásokra fordított kiadások növekedése okozza.

¹⁸ A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése azt feltételezi, hogy azon intézkedések, amelyek Luxemburg közlése szerint 2024 végéig érvényben maradnak, 2025-ben is költségvetési hatással fognak járni.

¹⁹ E hatás, amely a nominális GDP arányaként fejezhető ki, az elsődleges államháztartási kiadások változásának és a középtávú (tízéves) átlagos potenciális nominális GDP-növekedésnek az összevetéséből adódik, ahol az elsődleges államháztartási kiadások nem tartalmazzák i. a diszkrecionális bevételi intézkedések járulékos költségvetési hatását ii. az egyszeri kiadásokat, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadásokat, valamint iv. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

- (21) A népességelöregedés felé történő előre jelzett demográfiai elmozdulás és a nettó migráció csökkenése várhatóan jelentősen növelni fogja az állami nyugdíjkiadásokat az elkövetkező évtizedekben. A nyugdíjkiadások az előrejelzések szerint az évtized második felében meghaladják a járulékokból származó bevételeket, és ezt követően ez a hiány fokozatosan növekedni fog. Ez az egyensúlyhiány nagyrészt az egy munkavállalóra jutó nyugdíjasok növekvő számának tudható be, ami a népesség elöregedésének következménye, és magasabb időskori függőségi rátát eredményez. A Bizottságnak az idősödésről szóló 2024. évi jelentése szerint a nyugdíjrendszer pénzügyi egyensúlyának megőrzésére szánt tartalék az előrejelzések szerint – szakpolitikai kiigazítások nélkül – a 2040-es évek elejére a nemzeti jogszabályban előírányzott küszöbérték alá csökken. Az előrejelzések szerint e küszöbérték elérését követően a tartalék 5 vagy 6 éven belül kimerül. Hosszabb távon a nyugdíjkiadások növekedése várhatóan megkétszereződik, és 2070-re eléri a GDP mintegy 17 %-át, ami potenciálisan a legmagasabb érték lehet az EU-n belül. Ez veszélyeztetné Luxemburg nyugdíjrendszerének pénzügyi fenntarthatóságát, egyúttal növelné az államadósságot. A munkával töltött életszakasz meghosszabbítását és az idősebb munkavállalók magasabb részvételi arányát ösztönző intézkedések segítenének e kérdés kezelésében és a gazdasági növekedés támogatásában.
- (22) A népesség gyors növekedése és a jelzálog-hitelezés növekedése meghaladta a lakáspiaci kínálat növekedését a közelmúltbeli energiasokkot megelőző évtizedben. A lakáskínálat merevsége elsősorban annak tudható be, hogy a földterületek egy részét spekulatív céllal tartják. Ez jelentős lakáshiányhoz, növekvő költségekhez, valamint a piaci túlértékeltség kockázatához és a megfizethetőség romlásához vezetett. Mindezen problémák aránytalanul súlyosan érintik a társadalom kiszolgáltatott csoportjait, és hatással lehetnek Luxemburg vonzerejére mind a munkavállalók, mind a vállalkozások tekintetében. 2023-ban a lakáspiacon meredek visszaesés következett be a magasabb energiaárak és a monetáris szigorítás nyomán jelentkező hatások miatt, amelyek aláásták a fogyasztói bizalmat. Az új lakások piacán és földkínálat terén ebből következően kialakuló rekordszintű visszaesés akadályozta a szükséges árkorrekciókat, és az építőipari tevékenység jelentős visszaesését eredményezte. A piaci árak stabilizálására irányulóan hosszú ideje próbált erőfeszítések nem jártak sikerrel. Ennek háttérében részben az áll, hogy az adórendszer több bevételt generál az ingatlanértékesítésekből és -vásárlásokból, mint az ingatlanok tulajdonlásából, ami hozzájárult az árak rugalmatlanságához és ciklikus növekedéséhez. Bár a közelmúltban hozott költségvetési intézkedések enyhítették a háztartásokra és az építőiparra nehezedő pénzügyi nyomást, a lakástulajdont ösztönző támogatások megemelték a nettó lakásárakat, főként a gazdag tulajdonosok és befektetők javát szolgálva.
- (23) Luxemburg kis és nyitott gazdaság, amely nagy nemzetközi pénzügyi szektorral rendelkezik, ahol számos multinacionális csoport nagy pénzmozgásokat bonyolít le üzleti tevékenysége részeként. E tevékenység jelentős része azonban multinacionális csoportokon belüli szervezetek között zajlik. Pozíciójukból adódóan ezek a multinacionális csoportok kihasználhatják a luxemburgi adórendszer azon joghézagait, amelyek csökkentik az adóköteles jövedelmet. Továbbra is aggályok merülnek fel azokkal az intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek alkalmazási körüket tekintve túl szűkek, és amelyek lehetővé teszik az alacsony vagy nulla adómértéket alkalmazó adójogrendszerekbe irányuló kamat- és jogdíjfizetésekre kivetett forrásadók alacsony

szintjét vagy mellőzését.²⁰ A minimumadóról szóló irányelv 2024. január 1-jén lépett hatályba Luxemburgban, és 15 %-os minimális effektív társaságiadó-kulcsot vezetett be az országban működő multinacionális vállalatok számára. Hatálya miatt az irányelv várhatóan csak részben fogja kezelni a kiáramló fizetések problémáját, mivel az a nagy multinacionális vállalatokra korlátozódik, és bizonyos ágazatokat eleve kizár.

- (24) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan hatékonyan hozzájárulnak a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezeléséhez. Luxemburg hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához, és ezzel egyidejűleg a társadalmi méltányosság biztosításához elengedhetetlenül fontos, hogy elfogadását követően a REPowerEU-fejezettel kiegészített terv eredményes végrehajtása e szűkös időkereten belül gyorsan megvalósuljon. A tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése szempontjából meghatározó jelentőséggel bír, hogy Luxemburg folytassa a reformok és beruházások végrehajtását. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához változatlanul alapvető fontosságú a helyi hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.
- (25) A kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként Luxemburnak az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint nemzeti energia- és klímatervét. Az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges összegét ezen felülvizsgálat alapján fogják meghatározni. Bár Luxemburg elért némi haladást a kohéziós politikai programok és a szociális jogok európai pillérének végrehajtása terén, továbbra is vannak kihívások. Luxemburgban továbbra is jelentős társadalmi-gazdasági különbségek vannak a nagyvárosok, városok, külvárosok és nem városi területek között. Fontos feladat a kohéziós politika végrehajtásának felgyorsítása, és a programokban elfogadott prioritások továbbra is relevánsak. Különösen fontos a zöld és a digitális átálláshoz kapcsolódó beruházások gyors végrehajtása. Változatlanul prioritást élvez a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő szakmai pályamódosítást és foglalkozási mobilitást elősegítő készségekbe való beruházás, különös tekintettel az idősebb munkavállalókra és az alacsony képzettségű személyekre, valamint a kiszolgáltatott személyek, így elsősorban a migráns háttérrel rendelkezők aktivizálása és társadalmi integrációja. Továbbra is fontos az európai gyermekgarancia végrehajtása, különösen a hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatás és képzés révén történő integrációja. Luxemburg a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezést is felhasználhatná az ipari átalakulás támogatására, különösen az olyan stratégiai értékláncokba való beruházás révén, mint a „nettó zero” ipar, az energiaigényes iparágak dekarbonizációja és a digitális innováció.
- (26) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Luxemburg számos további kihívással néz szembe az oktatási rendszer azon gyengeségeivel kapcsolatban, amelyek súlyosbítják az egyenlőtlenséget. Kihívást jelentenek továbbá a vállalkozások beruházásaival

²⁰ Alacsony vagy nulla adómértéket alkalmazó adójogrendszer a nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékében szereplő országokon kívül.

kapcsolatos problémák, többek között a K+F, az energiapolitika és a zöld átállás terén, beleértve a fosszilis tüzelőanyagokról való átállás lehetséges akadályait és a közlekedési hálózattal kapcsolatos kérdéseket.

- (27) A tanulók alapkészségeit és általános teljesítményét jelentős mértékben meghatározza társadalmi-gazdasági és nyelvi hátterük. Luxemburg legutoljára 2018-ban vett részt a Nemzetközi tanulói teljesítménymérés (PISA) felmérésében, és az akkori eredmények szerint a kulcsfontosságú ismeretek és készségek 15 éves korban mért átlagos szintje Luxemburgban jelentősen elmarad az uniós átlagtól. Az előnyös helyzetű diákok és hátrányos helyzetű társaik közötti szakadék Luxemburgban nagyobb, mint bármely más uniós országban. Az oktatási rendszer nem biztosítja minden tanuló számára az ország munkaerőpiaci igényeinek kielégítéséhez szükséges alapkészségeket. A nemzeti kompetenciatesztek azt mutatják, hogy amikor a tanulók elkezdik az iskolát, rendelkeznek az írni-olvasni tudás elsajátításához szükséges alapvető készségekkel, jóllehet kezdeti készségeik között jelentős különbségek vannak. Az általános iskola harmadik osztályának elkezdésekor, azaz 8 éves korban a készségek tekintetében mutatkozó különbségek még markánsabbá válnak. A német nyelvű olvasott szöveg értése és a matematika terén a tanulók teljesítménye észrevehetően visszaesik, különösen a hátrányos helyzetű tanulók, illetve azon tanulók esetében, akiknek az anyanyelve nem a német vagy a luxemburgi. A zöld átállás strukturális változásokkal jár a munkaerőpiacon. Ezzel összefüggésben a hanyatló és átalakuló ágazatokban fokozták a továbbképzési és átképzési erőfeszítéseket, de továbbra is fennáll a strukturális munkaerőhiány kockázata.
- (28) Az elmúlt 12 hónapban képzésben részt vevők aránya meghaladja az uniós átlagot (50 %, szemben a 46,6 %-kal), de az egyes csoportok között továbbra is egyenetlen: bár nagyon magas a munkanélküliek körében, az alacsony képzettségűek (24,2 %) és az idősebb munkavállalók (32,5 %) esetében lemaradás mutatkozik. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat által a munkaadók szervezetével (*Union des entreprises luxembourgeoises*) partnerségben a foglalkozásokról és a készségekről készített ágazati tanulmányok azt mutatják, hogy minden ágazatban egyre nagyobb igény mutatkozik az összes területen szükséges készségek iránt, különös tekintettel az interdiszciplináris (viselkedési, digitális, vezetői, nyelvi stb.) készségek fontosságára és a változásokhoz való alkalmazkodás képességére. Bár az OECD 2023-ban megerősítette, hogy Luxemburg kiválóan teljesít a készségek terén, olyan jelentős kihívásokra is rámutatott, mint például a tehetséghiány, a leghátrányosabb helyzetűek alacsony részvételi aránya a felnőttkori tanulásban, valamint a készségigényekre vonatkozó megbízható adatok hiánya. Annak ellenére, hogy az elmúlt néhány évben számos kezdeményezés született az álláskereső szakképzésének előmozdítására, a digitalizáció kihívásainak kezelésére és a jövőbeli készségigények előrejelzésére való képesség megerősítésére, továbbra is szükség van hatékony megoldásokra a kevésbé képzett és idősebb munkavállalók egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáféréseinek javítása érdekében.
- (29) A luxemburgi munkatermelékenység továbbra is az egyik legmagasabb az EU-ban, a globális pénzügyi válság óta azonban markáns visszaesés tapasztalható ezen a téren, és ez az utóbbi időben még inkább érzékelhetővé vált. A vállalkozások beruházási rátája évtizedeken keresztül a legalacsonyabbak között volt az Unióban, különösen a K+F területén. A hagyományosan alacsony beruházási szint, amelyet a szolgáltatásorientált luxemburgi gazdaság beruházások iránti visszafogott igénye magyaráz, már nem feltétlenül lesz elegendő a zöld és a digitális átállás támasztotta új kihívások fényében, amelyek a már meglévő kihívásokon felül jelentkeznek. A munkaerőhiány a

beruházások egyik fő akadálya, és ez a probléma tovább súlyosbodhat a magas lakásárak, a hosszú ingázások és a közúti forgalom túlterheltsége miatt, ami csökkenti Luxemburg mint munkahely vonzerejét. A 2023. évi magas infláció miatt három bérindexálásra is sor került, amire eddig sosem volt példa, és ez rontotta a vállalkozások versenyképességét a különböző ágazatokban, mely hatás elsősorban a nem pénzügyi üzleti ágazatokban, különösen a kevésbé termelékeny ágazatokban jelentkezett. E tendencia folytatódása akadályozhatja a zöldmezős beruházásokat és a vállalkozásokat tevékenységük más országokba történő áttelepítésére ösztönözheti.

- (30) A vállalati innováció állami támogatása Luxemburgban jelenleg korlátozott más országokhoz képest, amelyek gyakran adókedvezményeken keresztül közvetett támogatást nyújtanak a K+F-hez. A kormány jelenleg K+F költségvetésének 25 %-át fordítja konkrét projektekre, amelyek közül néhányban magánpartnerek is részt vesznek, míg a finanszírozás 75 %-ából intézményeket támogatnak. A vállalati K+F finanszírozásának viszonylag kis része, mindössze 6 %-a származik a kormányzattól. Az innováció hatékonyabb támogatása érdekében Luxemburnak érdemes lenne fontolóra venni finanszírozási modelljének megerősítését, hogy az több, a magánszektorral való együttműködésen alapuló projektet foglaljon magában. A vállalkozások által irányított innovációba való közvetlen beruházás révén az ország ösztönözheti a magán K+F-erőfeszítéseket és összességében véve növelheti termelékenységét.
- (31) Számottevő kihívást jelent, hogy egyidejűleg kell szavatolni Luxemburg globális pénzügyi központként betöltött szerepének fenntartását és az erős hazai gazdaság biztosítását. A pénzügyi szektor, amely a GDP közel egyharmadát adja, jelentős mértékben profitált a nemzetközi integrációból. A szektor egy munkavállalóra jutó hozzáadott értéke 2021-ről 2023-ra 15 %-os, 2007-hez képest megkétszereződött csökkenést mutat, ami a globális piacokon való részvételből adódó hatékonyságnövekedés lassulását jelzi. A termelékenység csökkenésével a diverzifikáció segíthet csökkenteni a globális kereskedelmi és pénzügyi változásoknak való kitettséget. Emellett a GDP és a nemzeti jövedelem közötti különbség jelenleg a GDP 30 %-át teszi ki, és ez a különbség a globális pénzügyi válság óta nő. A nagy értékű helyi K+F projektekbe történő beruházások ösztönzése csökkentheti a GDP és a GNI közötti különbséget, és támogathatja a nemzeti vagyont és tőkét.
- (32) Luxemburg energiarendszerét magas importfüggőség és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés jellemzi (az energiamixen belüli 77 %-os arányukkal). Az ország jelentős nettó energiaimportőr. Szinte teljes mértékben a primerenergia-importtól függ: a függőségi ráta 2022-ben 91 %. A teljes beépített megújulóenergia-termelési kapacitás 2023-ban elérte a 782 MW-ot, ami 2022-höz képest 13,5 %-os növekedést jelent. A megújuló energiának a teljes bruttó energiafogyasztáson belüli részaránya azonban továbbra is a legalacsonyabbak között van az Unióban.
- (33) Luxemburg jelentős előrelépést tett a 2030-ra vonatkozó uniós energiahatékonysági célok elérése terén, bár a programok többsége még mindig vissza nem térítendő támogatásokon alapul, és a pénzügyi eszközök igénybevétele még mindig igen korlátozott, különösen a vállalkozások és az ipar számára. A legjobb eredmények a szolgáltatási ágazatban jelentkeznek, míg a lakossági szektornak még fel kell zárkóznia, mivel végsőenergia-fogyasztása 2015 óta nem változott. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló energia alkalmazására és az energiahatékonyság növelésére irányuló törekvések további fokozása lesz szükséges ahhoz, hogy Luxemburg el tudja érni a 2030-ra kitűzött energiacélokot, nevezetesen azt, hogy az energia 25 %-át megújuló energiaforrásokból

nyerje, és 2007-hez képest 40–44 %-kal csökkentse a végsőenergia-fogyasztást. A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatok és foglalkozások – többek között a nettó zéró technológiák gyártásának, telepítésének és karbantartásának – terén jelentkező munkaerő- és szakemberhiány miatt kialakuló szűk keresztmetszetek hátráltatják a klímasemleges gazdaságra való átállást. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében ezeknek az intézkedéseknek hozzáférhetőnek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett egyének és ágazatok számára.

- (34) A közúti forgalom túlterheltsége kihat a gazdaságra és a környezeti fenntarthatóságra. A luxemburgi közúti közlekedés változatlanul az üvegházhatásúgáz-kibocsátás legfőbb forrása, és továbbra is kulcsfontosságú a dekarbonizáció szempontjából. Luxemburg fenntartható közlekedésre való átállása előrehaladt: az elektromos könnyűgépjárművek aránya meghaladja az uniós átlagot. További beruházásokra van azonban szükség a vasúti személy- és áruszállítás arányának növelése érdekében, mivel a személy- és áruszállítás 86 %-a közúton bonyolódik. A határokon átnyúló összeköttetések javítása érdekében a beruházásoknak ki kell terjedniük a határ menti régiókra is.
- (35) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel 2024-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Luxemburg esetében az 1., 2., 3. és 4. ajánlás hozzájárul az első, a második, a harmadik, a negyedik euroövezeti ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Luxemburg 2024-ban és 2025-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A 2024–2025-ös fűtési szezon kezdete előtt vezesse ki a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket. Találjon megoldást a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságára, különösen a korai nyugdíjba vonulás korlátozásával és az idősebb munkavállalók foglalkoztatási rátájának növelésével. Gyorsítsa fel egy átfogó földhasználati politika és ingatlanadó-reform elfogadását, és helyezze előtérbe a kormányzati tulajdonban lévő földterületeken megvalósuló nagyszabású városfejlesztési projekteket. Tegyen erőteljesebb lépéseket az agresszív adótervezés hatékony kezelése érdekében, különösen azáltal, hogy biztosítja a külföldre, nulla százalékos, illetve alacsony adót kivető országokba irányuló kamat- és jogdíjfizetések megfelelő adóztatását.
2. Folytassa a REPowerEU-fejezetet tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv gyors és hatékony végrehajtását annak elfogadását követően, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. A félidős felülvizsgálat keretében továbbra is összpontosítson az elfogadott prioritásokra, figyelembe véve a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezés által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.
3. Javítsa az iskolai oktatási rendszer teljesítményét és biztosítsa az egyenlőség feltételeit többek között azáltal, hogy az oktatást a hátrányos helyzetű és a más nyelvi háttérrel rendelkező diákok igényeihez igazítja. Kezelje a munkaerőhiányt és a készségkereslet és -kínálat közötti eltéréseket, különösen a zöld átállás tekintetében.

4. Fokozza a versenyképességet a vállalkozások beruházásai és a zöldmezős beruházások támogatása révén, különösen a magas K+F-intenzitású tevékenységek terén. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget az energiahatékonyságba és a megújuló energiába való beruházás révén. Folytassa a közlekedés villamosításának előmozdítását és a tömegközlekedési hálózatokba és infrastruktúrába való beruházást.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*